

تجربه‌های زیست مشترک

نیره رضایی مطلق
گفت و گو

برنامه «سندباد» از سفرهای گوید. سفرهایی که یک سویش ایران است و ایرانی‌هایی که به کشورهای دیگر سفر یا مهاجرت کرده‌اند یا خارجی‌هایی هستند که به ایران می‌آیند. «سندباد» سعی کرده سراغ کشورها و آدم‌هایی برود که کنجکاو برانگیزی بیشتری یا موضوعات متفاوت و اختصاصی دارند. این برنامه با پشت سر گذاشتن تجربه فصل اول اکنون در فصل دوم نیز حدود ۵۲ کشور را زیر ذره‌بین برده و تلاش کرده بدون میانجی و مستقیم، وارد زندگی مسافران از فرهنگ‌های مختلف شود و با شنیدن روایات و تجربیات بی‌واسطه آنان، تصویری واقعی، به دور از سوگیری‌های شبکه‌های مجازی و رسانه‌های خبری به مخاطب ارائه دهد. در این برنامه ما با گردشگران خارجی و ایرانیانی که به نحوی تجربه زیست یا ارتباط با خارج از ایران را داشته‌اند، همراه و با سبک زندگی و همچنین جزئیات مغفول مانده در این حوزه آشنا می‌شویم. «سندباد» با اجرای سهیل اسعد و کارگردانی قاسم عوض بیگی هر هفته چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه حوالی ساعت ۲۲ و ۱۵ دقیقه از شبکه دو سیما پخش می‌شود.

قاسم عوض بیگی، کارگردان:

تفاوت فرهنگ‌ها جذابیت برنامه را تقویت می‌کند

قاسم عوض بیگی، کارگردان این مجموعه ۵۲ قسمتی درباره تولید فصل دوم این برنامه گفت: برنامه «سندباد»، با هدف آشنایی مخاطبان ایرانی با کشورهای مختلف جهان از دریچه روایات و بازگویی تجربه‌های جهانگردان سایر کشورها از ایران و همچنین ایرانیان ساکن کشورهای دیگر تهیه شده است. تجربه فصل اول که زمان زیادی برای پیش تولید آن صرف کرده بودیم ما را به فصل دوم رساند چرا که به خیلی از کشورهایی که در پیش تولید مدنظرمان بود نرسیده بودیم. ضمن اینکه ما تجربه موفقی را از نگاه مخاطبان پشت سر گذاشته بودیم و باید آن را تکمیل می‌کردیم.

وی با اشاره به نوآوری‌هایی که در این فصل داشته‌اند اظهار داشت: از ابتدا قرار شد خط اصلی برنامه که پرداختن به موضوعات مختلف کشورهای متفاوت در حوزه فرهنگ و سبک زندگی در فرمی جدید شامل بخش‌هایی مانند گفت‌وگو، مصاحبه، گزارش و مستند بود را حفظ کنیم اما در فصل دوم این برنامه با توجه به تجربه‌ای که از فصل اول داشتیم روی آیت‌ها و تغییرات بصری در استودیو کار کردیم تا تفاوت فصل‌های اول و دوم برای مخاطب کاملاً مشخص و محسوس شود. به گفته این کارگردان در فصل دوم علاوه بر استودیوی اختصاصی و دکور ویژه برای برنامه که به نوعی شناسنامه آن باشد، یکسری آیت‌ها جدید که اختصاصی خود برنامه باشد را اضافه کرده‌ایم که می‌توان به آیت‌ها آشپزی، آیت‌ها نمایشی، رادیو سندباد، تهرانگردی و پرده‌های رنگی اشاره کرد. این آیت‌ها با توجه به محتوایی که در آن کشور وجود دارد، تولید می‌شود که در کنار بخش استودیو به برنامه حال و هوای خاصی داده است.

عوض بیگی در خصوص مهمان‌های برنامه در استودیو توضیح داد: به هر حال مخاطب دوست دارد در کنار اطلاعاتی که از کشوری که به آن پرداخته می‌شود، کسب کند از مهمانی که در استودیو حضور دارد، بیشتر بداند به همین دلیل در این فصل بیشتر به زندگی شخصی و روابطی که مهمانان دارند نزدیک می‌شویم. مثلاً برای جذابیت موضوع، مهمان برنامه یا سوژه آن قسمت را در تهران یا نقاط مختلف ایران می‌بریم و مواجعه‌اش را در خیابان، بازار یا مکان‌هایی که آن مهمان تجربه کمتری در قبال آن لوکیشن‌ها داشته، به تصویر می‌کشیم.

وی با اشاره به نحوه انتخاب مهمان برنامه گفت: سختی این انتخاب در فصل اول شکل گرفت. اگر یادتان باشد ما در فصل گذشته از آسیا، اروپا، آفریقا و آمریکای لاتین مهمان داشتیم به همین دلیل پیش تولید آن یک سال زمان برد تا از طریق دوستان و واسطه‌ها آدم‌ها را در کشورهای مختلف پیدا کنیم. این اتفاق در فصل دوم راحت‌تر شکل گرفت چون هم برنامه روی آنتن رفته بود و مهمان می‌دانست که قراره در چه وضعیتی قرار بگیرد و هم راه‌های ارتباطی ما به مدد همراهی مهمانان فصل اول و دوستی‌ای که بین ما و آن‌ها شکل گرفته بود، وسیع‌تر شده بود. بدیهی است که تصمیم گرفتیم سراغ کشورهایی که نرفته بودیم برویم که با ارتباطاتی که با ایرانیان آن سوسی مرزها یا جهانگردان خارجی برقرار کرده بودیم چهره‌های فراوانی را برای برنامه پیدا کردیم.

کارگردان سندباد در خصوص سوژه‌های برنامه عنوان کرد: محوریت «سندباد» آدم‌ها و تجربیاتشان در کشورهای دیگر است. ما یک گروه سوژه‌یاب در همه‌فاره‌ها و کشورهای مهم داریم که آن‌ها نیز ارتباطاتی

گفتگوی صبا با عوامل برنامه سندباد

خودشان این شرایط را تجربه کرده‌اند مخاطب را به واقعیت‌های موجود در هر کشور نزدیک کنیم و از نگاه خود تحقیر و تاریکی را از خودمان دور کنیم. کافی است سبک زندگی افراد را در کشورهای دیگر ببینید و از اشتراکات و تفاوت‌ها لذت ببرید.

کارگردان «سندباد» در مورد حضور مهمانان در استودیو و پوشش آن‌ها اظهار داشت: مشخص است که هر کشور فرهنگ پوشش مخصوص به خود را دارد. منظوری پوشش آیینی و سنتی که ریشه در فرهنگ آن کشور دارد. این هم برای ما اهمیت داشت و بخشی از اکسسوار صحنه را هم می‌توانست با خود به همراه داشته باشد از این رو هیچ محدودیتی برای این موضوع نداشتیم. پوشش مهمان بخشی از سبک زندگی او را بازگو می‌کند که تا جایی که ملاحظاتی رسانه‌ای اجازه می‌داد ما نیز مشکلی از این بابت نداشتیم. ضمن اینکه در گفت‌وگو و آیت‌هایی که در مورد آن کشور تولید کردیم، سعی کردیم از لباس، زبان و موسیقی آن منطقه حتماً صحبت کنیم.

عوض بیگی در خصوص مجری برنامه عنوان کرد: سهیل اسعد یا همان ادگار دو اصلیتش لبنانی است و در آرژانتین بزرگ شده است. با توجه به آشنایی نسبی‌اش با هنر و اجرا و سابقه اجرایش در مستند «جهانشهری‌ها» او را انتخاب کردیم. هر چند او تا نیمه‌های فصل یک با عباس مریدی اجرای برنامه را برعهده داشتند. اما در این فصل به عنوان تنها مجری برنامه‌ریزی در استودیو حضور دارد. تجربه حضور دکتر اسعد در کشورهای مختلف و انتخاب مجری‌ای از جنس مهمان در برنامه موثر بوده و به ما در رسیدن به اهداف برنامه کمک کرده است.

وی با اشاره به بازخورد برنامه گفت: حضور مهمانان برنامه چه در استودیو و چه از طریق ویدئو، بازخوردهایشان جالب بوده است. معمولاً مهمانانی که به برنامه می‌آیند، خیلی تصویری از این که قرار است چه

با دیگر کشورها برقرار می‌کنند و به این ترتیب شبکه بزرگی را تشکیل داده‌ایم که از طریق دوست‌یابی گسترش پیدا کرده است. به طور مثال در قاره آفریقا دوستانی داریم که در کشورهای مختلف هستند و یا ایرانیان ساکن آن کشورها را می‌شناسند و آن‌ها را به ما معرفی می‌کنند. در این میان برخی از ایرانیانی که به دلایل مختلفی چون درس خواندن یا کار کردن چند سال مقیم آن کشور بودند و در آن کشور زندگی کرده‌اند و دوباره به ایران آمدند را هم دعوت می‌کنیم تا از تجربیاتشان بگویند. گاهی همین افراد راه را برای پیدا کردن سوژه برنامه هموار می‌کنند.

عوض بیگی با تأکید بر نگاه واقع‌بینانه به موضوعات برنامه گفت: نگاه ما در برنامه «سندباد» این بود که با شرح زندگی مسافران از فرهنگ‌های مختلف و شنیدن روایات و تجربیات بی‌واسطه آنان، تصویری واقعی از ایران ارائه دهیم و از دریچه روایات و بازگویی تجربه‌های جهانگردان سایر کشورها از ایران و همچنین ایرانیان ساکن کشورهای دیگر مخاطبان ایرانی را با کشورهای مختلف جهان آشنا کنیم. بدهی است که مهمتر این ابزارمان سبک زندگی و فرهنگ آن کشور است تا دید درست به ایرانی‌ها نسبت به آن کشور و دید درست اهالی آن کشور نسبت به ایران بدهیم. پس هدف ما تبادل فرهنگی است؛ به تصویر کشیدن سبک زندگی و فرهنگ هر کشور و به دنبال آن آشنایی خارجی‌ها با فرهنگ ما و نحوه مواجهه آن‌ها با این تفاوت‌ها آن قدر جذاب و دارای سوژه است که نگاه بی‌طرفانه و واقع‌بینانه ما را برای مخاطب آشکار می‌کند.

وی با اشاره به تمرکز روی سبک زندگی و نقاط اشتراک و اختلاف میان کشورهای افزود: در این مواقع تفاوت‌ها خودش نقطه جذابیت برنامه را تقویت می‌کند. ما در خلال صحبت‌هایی خواهیم از زبان آدم‌هایی که